

МИНИСТЕРСТВО ЗА ТРУД И СОЦИЈАЛНА ПОЛИТИКА

Врз основа на член 106, а во врска со членовите 80, 81 и 82 и член 171 став 6, а во врска со член 119 став 2 алинеите 2, 3 и 4 од Законот за социјалната заштита („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.104/19, 146/19 и 275/19), министерот за труд и социјална политика, донесе

ПРАВИЛНИК ЗА НАЧИНОТ, ОБЕМОТ, НОРМАТИВИТЕ И СТАНДАРДИТЕ ЗА ДАВАЊЕ НА СОЦИЈАЛНИТЕ УСЛУГИ НА ДНЕВЕН ПРЕСТОЈ, РЕХАБИЛИТАЦИЈА И РЕИНТЕГРАЦИЈА И РЕСОЦИЈАЛИЗАЦИЈА И ЗА ПРОСТОР, СРЕДСТВА, КАДРИ И ПОТРЕБНАТА ДОКУМЕНТАЦИЈА ЗА ЦЕНТАР ЗА ДНЕВЕН ПРЕСТОЈ, ЦЕНТАР ЗА РЕХАБИЛИТАЦИЈА И ЦЕНТАР ЗА РЕСОЦИЈАЛИЗАЦИЈА

Член 1

Со овој правилник се пропишува начинот, обемот, нормативите и стандардите за давање на социјалната услуга за дневен престој, за рехабилитација и реинтеграција и за ресоцијализација (во натамошниот текст: дневната услуга) и за простор, средства, кадри определени според степен на квалификации и профили според видот на услугата и бројот на корисници и потребната документација за центар за дневен престој, центар за рехабилитација и центар за ресоцијализација.

I. НАЧИН, ОБЕМ, НОРМАТИВИ И СТАНДАРДИ ЗА ДАВАЊЕ НА ДНЕВНИ УСЛУГИ

Член 2

Дневните услуги опфаќаат:

- 1.** услуга за дневен престој,
- 2.** услуга за рехабилитација и реинтеграција, и
- 3.** услуга за ресоцијализација.

Дневните услуги се обезбедуваат во центар за дневен престој, центар за рехабилитација и центар за ресоцијализација, кој дава дневни услуги (во натамошниот текст: центарот за дневни услуги).

Член 3

Маргинализирани лица, во смисла на овој правилник, се лица кои употребуваат дрога или други психотропни супстанции или алкохол, со постигната апстиненција, во завршна фаза на лекување и/или по завршено лекување со стабилна здравствена состојба, сексуални работници, бездомни лица и други лица со специфични социјални и здравствени проблеми.

Член 4

Со услугата за дневен престој се обезбедува дневно згрижување, исхрана одржување лична хигиена, индивидуални активности за стекнување животни и работни вештини, воспитни, социјални, културни и рекреативни активности, превентивни активности, советување, едукација, образовна поддршка, социјална поддршка на лицата и нивните семејства и други сродни активности, во зависност од потребите на корисниците, и тоа за:

- деца во ризик (деца на улица, деца од семејства со низок социо-економски статус, деца од семејства со нарушени односи и други деца во ризик),
- лица со попреченост: деца и возрасни лица со долготрајни телесни, интелектуални, ментални или сетилни нарушувања,
- стари лица, и
- бездомни лица.

Услугата од став 1 на овој член, се обезбедува во центар за дневен престој.

Член 5

Со услугата за рехабилитација и реинтеграција на лица кои се соочуваат со социјални и/или здравствени проблеми се обезбедува психо-социјална поддршка, терапевтска работа, работно-окупациона терапија, поддршка за стекнување на работни вештини и вештини за вработување, реинтеграција и самостојно живеење, едукација, културно-забавни и рекреативни активности, социјална поддршка на лицата и нивните семејства и други сродни активности, во зависност од потребите на корисниците и тоа за:

- деца во ризик (деца пробатори на дрога и алкохол, деца зависници од дрога и алкохол со постигната апстиненција, во завршна фаза на лекување и/или по завршено лекување со стабилна здравствена состојба, деца експериментатори со коцкање и зависници од коцкање),
- лица со попреченост (деца и возрасни лица со долготрајни телесни, интелектуални, ментални или сетилни нарушувања),
- маргинализирани лица.“

Услугата од ставот 1 на овој член, се обезбедува во центар за рехабилитација.

Член 6

Со услугата за ресоцијализација се обезбедува советодавна работа, индивидуална, семејна и групна терапија, образовна поддршка, придружба, едукации за развој на вештини, спорт, рекреација, творештво, поддршка за стекнување на работни вештини и вештини за вработување, социјална поддршка на лицата и нивните семејства и други сродни активности, во зависност од потребите на корисниците, и тоа за:

- деца во ризик да дојдат во допир или судир со законот,
- деца во судир со законот,
- возрасни лица по издржување на казна затвор, и
- други лица со специфични социјални проблеми во потреба од ресоцијализација. Услугата од ставот 1 на овој член, се обезбедува во центар за ресоцијализација.

За децата со изречена воспитна мерка упатување во центар за деца услугата од став 1 на овој член, се обезбедува во центар за деца согласно Законот за правда за децата.

Член 7

Дневните услуги се обезбедуваат во траење до осум часа дневно во зависност од потребите на корисниците.

По исклучок од став 1 на овој член, за дете над 14 годишна возраст на кого му е изречена воспитна мерка упатување во центар за деца согласно Законот за правда за децата, услугата се обезбедува во траење од:

- определен број часови во текот на денот во празнични денови и тоа најмногу во четири празнични денови едно по друго,
- определен број часови во текот на денот, но најмногу еден месец, или
- непрекинат престој во центар за деца на определен број денови, но не повеќе од 20

дена.

По исклучок од став 1 на овој член, услугата за дневен престој за лица со попреченост може да се дава со индивидуална работа со корисникот, а по потреба и со членовите на неговото семејство (во натамошниот текст: индивидуална работа), во одреден број на часови во текот на месецот.

Услугата за дневен престој за стари лица, покрај работите од член 4 од овој правилник, може да обезбеди помош за социјално зајакнување на старите лица и подобрување на социјалните и културните стандарди на живот и начин на живот со кои се овозможува активно стареење (во натамошниот текст: активно стареење)

Член 8

Дневните услуги се даваат со упатување од надлежниот центар за социјална работа или по барање на граѓанин, односно неговиот законски застапник или старател.

За барателот на услугата се обезбедува, односно се поднесува следната документација:

- важечка лична карта за државјанин на Република Северна Македонија, дозвола за постојан престој на странец (на увид),

- наод и мислење за видот и степенот на попреченоста или наод и мислење за функционална проценка,
- медицинска документација за тековно или завршено лекување од болести на зависност, и
- решение на надлежниот центар за социјална работа.

Член 9

Потребата и обемот на дневна услуга се утврдува врз основа на стручна проценка на животната ситуација на лицето преку непосреден увид во домот на лицето и неговото опкружување од страна на стручен работник во центар за социјална работа.

Потребата и обемот на дневната услуга за дете и младинец со попреченост која се користи повремено, неколку часа во текот на денот или за индивидуална работа, стручен работник во центар за социјална работа ја утврдува врз основа на мерките за дополнителната поддршка од областа на социјалната заштита, определени во наод и мислење за функционална проценка.

Член 10

Од страна на стручен работник во центар за социјална работа најмалку еднаш месечно се одржуваат заеднички средби со корисникот, неговиот законски застапник, односно старател, стручното лице од овластениот давател на услугата и други релевантни лица, заради следење на реализацијата на индивидуалниот план за користење на дневната услуга.

Член 11

Давателот на дневната услуга спроведува евалуација на дадената услуга и проценка на задоволството на корисниците, нивните законски застапници, односно старатели и други членови на нивното семејство, најмалку еднаш годишно.

Евалуацијата на дадената дневна услуга се спроведува преку примена на техниките на интервјуирање и анкетирање на корисниците, нивните законски застапници, односно старатели и други членови на нивното семејство.

Извештајот од спроведената евалуација се доставува до Министерството за труд и социјална политика, односно општината, градот Скопје или општина во градот Скопје со која давателот на услугата има склучено управен договор, Заводот за социјални дејности и центарот за социјална работа, во рок од 30 дена од спроведената евалуација.

Член 12

Давателот на дневната услуга треба да има воспоставено процедури за поднесување, разгледување и евидентирање на оплаки и претставки од корисниците, нивните законски застапници, односно старатели.

Член 13

Давателот на дневната услуга, при давање на услугата треба да:

- изготви елаборат за исполнетост на условите за почеток со работа и давање на дневната услуга, согласно нормативите и стандардите предвидени со овој правилник,
- изготви годишен план за работа или годишна програма за давање на дневната услуг,
- донесе план за унапредување на вештините и знаењата на вработените,
- обезбедува информации за пошироката и стручната јавност за услугата која ја дава,
- го информира корисникот и неговиот законски застапник, односно старател, во однос на делокругот на работа, услугата која се обезбедува и правилата за однесување на стручните лица,
- склучува договор за давање на услугата кога не постапува по решение на центарот за социјална работа,
- води интерна евиденција,
- подготвува месечен извештај во кој е прикажан вкупниот број на корисници по услуга упатени од центарот за социјална работа,
- спроведува евалуација на дадената услуга и проценка на задоволството на корисниците.

Евиденцијата од став 1 алинеја 7 на овој член, опфаќа:

- податоци за корисниците во однос на возраст, пол, образование, етничка припадност, вид на реализирани активности во остварувањето на услугата, припадност на корисничка група согласно Законот за социјалната заштита и овој правилник;
- податоци за вработените лица во однос на возраст, пол, образование, етничка припадност и други податоци согласно нормативите и стандардите предвидени со овој правилник;
- податоци за услугата која ја обезбедува во однос на квантитет и квалитет.

Давателот на дневна услуга кој услугата ја дава со индивидуална работа, изготвува план за индивидуална работа со корисникот

II. НОРМАТИВИТЕ И СТАНДАРДИТЕ ЗА ПРОСТОР, СРЕДСТВА, КАДРИ ОПРЕДЕЛЕНИ СПОРЕД СТЕПЕН НА КВАЛИФИКАЦИИ И ПРОФИЛИ СПОРЕД ВИДОТ НА УСЛУГАТА И БРОЈОТ НА КОРИСНИЦИ И ПОТРЕБНАТА ДОКУМЕНТАЦИЈА ЗА ЦЕНТАР ЗА ДНЕВЕН ПРЕСТОЈ, ЦЕНТАР ЗА РЕХАБИЛИТАЦИЈА И ЦЕНТАР ЗА РЕСОЦИЈАЛИЗАЦИЈА

Член 14

Дневната услуга се обезбедува во центар за дневни услуги, и тоа:

- центар за дневен престој,
- центар за рехабилитација, и
- центар за ресоцијализација.

Дневната услугата од став 1 на овој член, се обезбедува од страна на:

- јавна установа за социјална заштита која поседува дозвола за давање дневни услуги;
- приватна установа за социјална заштита која поседува дозвола за давање дневни услуги;
- здружение кое поседува дозвола за давање дневни услуги.

По исклучок од став 2 на овој член, услугата за ресоцијализација на деца во ризик и ресоцијализација на деца во судир со законот може да се обезбедува само во јавна установа за социјална заштита.

Здружението од став 2 алинеја 3 на овој член, дневните услуги ги дава без основање на установа, согласно статутот и програмата на здружението.

Од страна на давателот на услугата од став 2 на овој член, дневните услуги може да се даваат самостојно или интегрирано со други сродни услуги, доколку се исполнети нормативите и стандардите за секоја услуга.

Член 15

Давателот на дневна услуга треба да ги исполнува нормативите и стандардите во однос на:

- простор,
- опрема,
- стручен кадар,
- годишен план за обезбедување финансиски и материјални средства,
- работа во недискриминаторска средина, и
- внатрешни процедури за евалуација на дадената услуга и за проценка на задоволството на корисниците.

1. Центар за дневен престој за деца во ризик и деца во судир со законот

Член 16

Во центар за дневен престој за деца во ризик и деца во судир со законот, услугата може да се дава најмногу за 24 корисници во еден објект, при што една група треба да има најмногу 12 корисника.

Во случај кога услугата во центарот за дневен престој за деца во ризик и деца во судир со законот се користи повремено или неколку часа во текот на денот, бројот на корисници може да биде поголем, при што во објектот на центарот не може да има повеќе од 24 корисника истовремено

A. ПРОСТОР

Локација

Член 17

Центарот за дневен престој за деца во ризик и деца во судир со законот, треба да е сместен во населено место или во близина на населено место со развиени сообраќајни врски и друга инфраструктура, со пристап до основните служби (социјални, здравствени и образовни).

Објектот треба да биде приклучен на електрична, водоводна и канализациска мрежа и да има приклучено телефонска линија со интернет. Ако истата не е целосно воспоставена, центарот за дневен престој ја обезбедува од своја страна.

Ако центарот за дневен престој за деца во ризик и деца во судир со законот располага со двор, истиот треба да биде хотрикултурно дизајниран и уреден согласно потребите на корисниците.

Пристапот до и во објектот треба да биде поплочен, асфалтиран и без архитектонски бариери, прилагоден за непречено движење на лицата.

Простории

Член 18

Центар за дневен престој за деца во ризик и деца во судир со законот, треба да има: заеднички простории (дневна просторија, трпезарија, просторија за стручна работа со корисници и нивните семејства), простории за комуникација (влезови, холови, коридори- ходници), санитарно-хигиенски простории, административни и економско-технички простории (кујна).

Покрај просториите предвидени во став 1 на овој член, треба да се обезбедат и следниве простории:

- просторија за работно-окупациона терапија, и
- просторија за перење и сушење на облеката на децата.

Во центарот за дневен престој може да се предвиди соба за изолација и згрижување на болно дете и спална соба ако се работи за центар за деца согласно Законот за правда за децата.

Просториите треба да имаат прозорци, кои обезбедуваат природна светлина. Температурата во просториите треба да се одржува од 18 до 23 степени целзиусови.

Во центарот дневен престој треба да се постават јасни знаци кои ги означуваат итните излези во случај на пожар или друга вонредна состојба.

Заеднички простории

Член 19

Дневната просторија, во која треба да се овозможат услови за користење на една група на корисници, треба да обезбеди најмалку 1м² по корисник, но да не е помала од 20м². Во дневната просторија, подот треба да е оптимално топлоотно изолиран, а завршната подна облога треба да е еластична, помонолитна, со малку споеви, заради лесно чистење и дезинфекција. Дневната просторија треба да е оспособена и за остварување на програми за воспитно-едукативни услуги, културно-забавни и рекреативни активности на децата.

Трпезаријата треба да биде димензионирана од најмалку 1м² по корисник и да овозможи одделно користење на две групи на корисници.

Дневната просторија и трпезаријата може да претставуваат единствен простор кој не е помал од 25м².

Просторијата за стручна работа со корисници и нивните семејства, треба да е димензионирана од најмалку 10м².

Просторијата за работно-окупациона терапија на корисниците треба да овозможува работа со една група на корисници, димензионирана со најмалку 1м² по корисник, но да не биде помала од 10м².

Просторијата за стручна работа и просторијата за работно-окупациона терапија на корисниците може да претставуваат единствен простор, но да не биде помал од 20м².

Собата за изолација и згрижување на болно дете е димензионирана од најмалку 6м².

Простории за комуникација

Член 20

Влезот на објектот на центарот за дневен престој за деца во ризик и деца во судир со законот треба да биде пристапен, со доволно широка влезна врата.

Ходниците треба да овозможат лесен и безбеден пристап до заедничките простории со подови обложени од материјал кој не се лизга и е лесен за одржување.

Просторот за гардероба треба да ги поврзува просториите со влезниот хол. Во услови кога влезниот хол е димензиониран за да ја обезбедува и оваа функција, не треба да има физички одделен простор за оваа намена.

Санитарно-хигиенски простории

Член 21

Во санитарните простории подовите и сидовите треба да бидат обложени со керамички плочки и да имаат претпростор за миене раце (мијалник) и по еден санитарен јазол, одделно за машки и женски лица.

Во центарот за дневен престој кој дава услуги за деца на улица, деца од семејства со низок социо-економски статус, деца од семејства со нарушени односи и други деца кои имаат потреба од услугата, во санитарните простории или во посебна санитарна просторија, треба да има бојлер и туш кабина, за одржување на личната хигиена на децата.

Административни простории

Член 22

Во центарот за дневен престој за деца во ризик и деца во судир со законот треба да има административна просторија димензионирана од најмалку 5м².

Економско-технички простории

Член 23

Во центарот за дневен престој за деца во ризик и деца во судир со законот треба да има чајна кујна, димензионирана од најмалку 5 м²."

Б. ОПРЕМА

Член 24

Центарот за дневен престој за деца во ризик и деца во судир со законот треба да има опрема изработена од материјал лесен за одржување, и тоа:

- просторот за гардероба се опремува со закачалка, гардеробен орман и клупа за собување;
- дневната просторија треба да е опремена со основна опрема, и тоа: маси и столици, орман за чување на нагледни средства, литература и слично, ТВ приемник, ДВД систем, компјутер, како и потребни нагледни средства за спроведување на содржините на работа, во зависност од возраста и потребите на корисниците;
- трпезаријата треба да е опремена со најмалку три маси и дванаесет трпезариски столици;
- просторијата за стручна работа со корисници и нивните семејства треба да е опремена со биро со столица, дванаесет столици со вградена подлога за пишување, сидна табла за маркери, флип-табла и друга нагледна опрема;
- просторија за работно-окупациона терапија на корисниците, треба да биде опремена со голема маса со димензии 3м x 1,5 м и дванаесет столици, орман за чување на работниот материјал, дванаесет компјутери и друг нагледен материјал;
- собата за изолација треба да има кревет, постелнина, наткасна и гардеробер;

- административната просторија треба да е опремена со работна маса и столици, компјутер и печатар, административен орман;
- просторијата за перење и сушење на алишта, треба да има машина за перење на алишта за 5кг, сушалка, пегла и даска за пеглање.

Член 25

Чајната кујна треба да е опремена со соодветна опрема, и тоа: мијалник, шпорет (решо), фрижидер и приборот кој треба да биде соодветен за послужување на чај, кафе, сок и слично.“

В. КАДРИ

Член 26

Бројот на стручните работници за остварување на дејноста на центарот за дневен престој за деца во ризик и деца во судир со законот, се утврдува врз основа на бројот на корисниците и тоа на секои дванаесет корисници треба да се обезбеди еден стручен работник и еден неговател или воспитувач.

Центарот за дневен престој треба да има најмалку две стручни лица со општа лиценца за вршење стручни работи во центар за социјални услуги и тоа: социјален работник, педагог или психолог.

Член 27

Во центарот за дневен престој за деца во ризик и деца во судир со законот треба да има и лице за чистење на просториите.

Центарот за дневен престој, во кој самостојно се приготвува храна за корисниците, треба да има и готвач.

2. Центар за дневен престој за лица со попреченост

Член 28

Во центарот за дневен престој за лица со попреченост, услугата може да се дава најмногу за 24 корисници во еден објект, при што во една група треба да има најмногу 12 корисника.

Во случај кога услугата во центар за дневен престој за лица со попреченост се користи повремено или неколку часа во текот на денот, бројот на корисници може да биде поголем, при што во објектот на центарот не може да има повеќе од 24 корисника истовремено.

Во центарот за дневен престој за лица со попреченост кој услугата ја дава со индивидуална работа, истата може да се дава најмногу за 20 корисници во една смена, односно најмногу за 10 корисници доколку работата на центарот се организира во две смени

Центарот за дневен престој од став 1 на овој член, ги дава услугите за деца и за возрасни лица одделно.

Во центарот за дневен престој за лица со попреченост кој услугата ја дава само со индивидуална работа, бројот на корисници се определува врз основа на бројот на обезбедените стручни лица, а услугата може да се дава најмногу за 20 корисници во една смена

A. ПРОСТОР

Локација

Член 29

Центарот за дневен престој за лица со попреченост треба да е сместен во населено место или во близина на населено место со развиени сообраќајни врски и друга инфраструктура, со пристап до основните служби (образовни, социјални и здравствени).

Објектот треба да биде приклучен на електрична, водоводна и канализациска мрежа и да има приклучено телефонска линија со интернет. Ако истата не е целосно воспоставена, центарот за дневни услуги ја обезбедува од своја страна.

Пристапот до и во објектот треба да биде поплочен, асфалтиран и без архитектонски бариери, прилагоден за непречено движење на лицата, особено за лицата кои се движат со помош на инвалидска количка и други ортопедски помагала.

Центарот за дневен престој треба да располага со паркинг простор.

Простории

Член 30

Центар за дневен престој за лица со попреченост, треба да има заеднички простории (дневна просторија, трпезарија, соба за изолација), простории за комуникација (влезови, холови, коридори-ходници), санитарно-хигиенски простории, административни и економско-технички простории (кујна и хигиенска остава).

Во центарот за дневен престој за лица со попреченост кој услугата ја дава со индивидуална работа не мора да има заеднички простории и хигиенска остава, а треба да има чајна кујна со соодветна опрема, и тоа: мијалник, шпорет (решо), фрижидер и приборот кој треба да биде соодветен за послужување на чај, кафе, сок и слично

Во центарот за дневен престој може да се предвиди и соба за физикална терапија, логопедски третман или соба за друг вид специјализирани активности, согласно потребите на корисниците.

Просториите треба да имаат прозорци, кои обезбедуваат природна светлина. Температурата во просториите треба да се одржува од 18 до 23 степени целзиусови.

Просториите треба да се затоплуваат на начин кој не претставува опасност за безбедноста на корисниците.

Во центарот дневен престој треба да се постават јасни знаци кои ги означуваат итните излези во случај на пожар или друга вонредна состојба.

Заеднички простории

Член 31

Дневната просторија треба да претставува една единствена просторија која треба да обезбедува најмалку по 1,5м² по корисник. Во дневната просторија, подот треба да е оптимално топлоотно изолиран, а завршната подна облога треба да е еластична, помонолитна, со малку споеви, заради лесно чистење и дезинфекција.

Трпезаријата треба да биде одделна просторија во непосредна близина на кујната која треба да обезбедува по 1,5м² по корисник и да овозможи одделно користење на две групи на корисници.

Дневната просторија и трпезаријата може да претставуваат единствен простор кој не е помал од 50м².

Собата за изолација и згрижување на болно лице треба да е димензионирана од најмалку 6м².

Просторијата за стручна работа треба да е димензионирана од најмалку 12м².

Просторијата за работно-окупациона терапија на корисниците треба да овозможува работа со една група корисници, димензионирана со најмалку 2м² по корисник.

Просторијата за стручна работа и просторијата за работно-окупациона терапија на корисниците може да претставуваат единствен простор кој не е помал од 30м².

Собата за физикална терапија, треба да биде димензионирана од најмалку 6м². Ако во центарот за дневен престој за лица со попреченост не е предвидена посебна просторија за физикална терапија на корисниците, дел од дневната просторија или некоја од посебните простории може да се приспособи за оваа намена.

Простории за комуникација

Член 32

Влезот на објектот на центарот за дневен престој за лица со попреченост, треба да биде пристапен, со доволно широка влезна врата и поставена рампа за движење со инвалидска количка. Максималниот наклон на рампите треба да изнесува 1:12 (8,33%). Височината на држачите на оградите на рампите и скалите, за корисници деца треба да изнесува 0,6м, а за возрасни корисници 0,9м. Влезот во објектот треба да биде во ниво со пристапната патека.

Ходниците треба да овозможат лесен и безбеден пристап до заедничките простории, да овозможат непречено движење на лицата кои се движат со помош на инвалидски колички, со подови обложени од материјал кој не се лизга, лесен за одржување. Во ходниците треба да има вградено држачи за потпомогнато движење, за корисници деца на височина од 0,6 м, а за возрасни корисници на височина од 0,9 м од подот.

Доколку објектот има кат истиот треба да обезбеди и вертикална пристапност.

Вратите во заедничките простории треба да се отвораат кон надвор, за да се овозможи независен пристап на лицата во инвалидска количка.

Просторот за гардероба треба да ги поврзува занималните со влезниот хол. Во услови кога влезниот хол е димензиониран на начин кој ја обезбедува и оваа функција, не треба да има физички одделен простор за оваа намена.

Член 33

Влезниот хол треба да овозможи директна и јасна насока на пристап кон просториите во центарот за дневни услуги, со визуелна поврзаност со просториите за престој (дневна соба, трпезарија), димензиониран да овозможи гардеробирање, повремениот прием на посетители, седење во мали групи и слично.

Санитарно-хигиенски простории

Член 34

Во санитарните простории подовите и сидовите треба да бидат обложени со керамички плочки и да имаат претпростор за миење раце (мијалник) и по една санитарен јазол одделно за машки и женски лица прилагодени за непречено движење и независно користење од лицата со попреченост.

Во центар за дневен престој за лица со попреченост кој услугата ја дава со индивидуална работа треба да има еден тоалет прилагоден за непречено движење и независно користење од лицата со попреченост

Административни простории

Член 35

Во центарот за дневен престој за лица со попреченост, треба да има административна просторија, димензионирана од најмалку 5м².

Економско - технички простории

Член 36

Во центарот за дневен престој за лица со попреченост, кујната може да биде дистрибутивна, димензионирана од најмалку 10м² или сопствена кујна димензионирана од најмалку 15м².

Во центарот за дневен престој за лица со попреченост треба да има хигиенска остава димензионирана од најмалку 2м².

Б. ОПРЕМА

Член 37

Центарот за дневен престој за лица со попреченост, треба да има опрема, изработена од материјал со заоблени рабови и лесен за одржување, и тоа:

- просторот за гардероба се опремува со закачалка, гардеробен орман и клупа за собување;
- дневната просторија треба да е опремена со основна опрема и тоа најмалку три маси, дванаесет столици со наклон, орман за чување на нагледни средства, литература и слично, ТВ приемник, ДВД систем,, компјутер со асистивна технологија, како и потребни нагледни средства за стимулирање на развојот и стекнување на одредени вештини, во зависност од возраста, потребите и можностите на корисниците;
- трпезаријата треба да е опремена со најмалку три маси и дванаесет трпезариски столици, изработени од материјал лесен за одржување и со заоблени ивици;
- собата за изолација треба да е опремена со медицинско легло, медицински орман со опрема за прва помош, наткасна, столица и сидна закачалка;
- просторијата за стручна работа со корисници и нивните семејства треба да е опремена со биро со столица, дванаесет столици, сидна табла за маркери, флип-табла и друга нагледна опрема;
- просторија за работно-окупациона терапија на корисниците треба да биде опремена со голема маса со димензии 4м x 2м и столици, орман за чување на работниот материјал, компјутери со асистивна технологија и друг нагледен материјал;
- просторијата за физикална терапија, односно дел од дневната просторија или некоја од посебните простории приспособени за оваа намена, треба да е опремена со потребна опрема за физикална терапија;
- административната просторија треба да е опремена со работна маса и работни столици, компјутер, печатар, административен орман;
- хигиенската остава треба да има машина за перење алишта од 5кг.

Во центарот за дневен престој за лица со попреченост кој услугата ја дава со индивидуална работа во дневната просторија или во посебна просторија за индивидуална работа треба да има маса, четири столици, орман за чување на нагледни средства и потребни нагледни средства за стимулирање на развојот и стекнување на одредени вештини, во зависност од возраста, потребите и можностите на корисниците

Член 38

Давател на услугата кој има дистрибутивна или сопствена кујна треба да има соодветна опрема, и тоа: мијалник, простор за подготовка на храна, опрема за готвење, шпорет, фрижидер, замрзнувач, прибор за јадење, полица или шкафиња за складирање на намирници, и ситна опрема (плехови, тенџериња, чинии, лажици, вилушки, ножеви и друго), во количина која е соодветна за подготвување на оброците за корисниците.

Опремата во кујната треба да биде изработена од цврст и отпорен материјал кој не е подложен на корозија. Приборот за јадење треба да биде отпорен на механички, хемиски и термички оштетувања, да биде од растфрај и лесен за одржување.

В. КАДРИ

Член 39

Бројот на стручните работници за остварување на дејноста на центарот за дневен престој за лица со попреченост, се утврдува врз основа на бројот на корисниците, и тоа на секои шест корисници треба да се обезбеди еден стручен работник и еден неговател.

Центарот за дневен престој за лица со попреченост треба да ги има најмалку следните стручни кадри со општа лиценца за вршење стручни работи во центар за социјални услуги: социјален работник, специјален едукатор и рехабилитатор, логопед или психолог.

Доколку постои потреба во центарот за дневни услуги може да има и медицинска сестра, како и физиотерапевт, како вработено лице или ангажирано преку договор за користење физиотерапевтски услуги.

Центарот за дневен престој може да ангажира и волонтери за реализација на секојдневните активности на корисниците.

Во центар за дневен престој за лица со попреченост кој услугата ја дава со индивидуална работа, бројот на стручните работници се утврдува врз основа на бројот на корисниците, и тоа на секои десет корисници треба да се обезбеди еден стручен работник за спроведување на индивидуални третмани, со општа лиценца за вршење стручни работи кај други даватели на социјални услуги или во центар за социјални услуги и тоа: социјален работник, дефектолог/специјален едукатор и рехабилитатор, логопед или психолог

Член 40

Во центар за дневен престој за лица со попреченост треба да има и лице за чистење на просториите, кое е вработено лице или ангажирано преку договор за користење на хигиенски услуги

Во центар за дневен престој, во кој самостојно се приготвува храна за корисниците, треба да има и готвач.

3. Центар за дневен престој за стари лица

Член 41

Во центарот за дневен престој за стари лица услугата се дава најмногу за 24 корисници.

Во случај кога услугата во дневниот центар за дневен престој за стари лица се користи повремено или неколку часа во текот на денот, бројот на корисници може да биде поголем, при што во објектот на центарот не може да има повеќе од 24 корисника истовремено.

A. ПРОСТОР

Локација

Член 42

Центар за дневен престој за стари лица треба да е сместен во населено место или во близина на населено место со развиени сообраќајни врски и друга инфраструктура.

Објектот на центарот за дневен престој за стари лица, треба да е приклучен на постоечката инфраструктура во населеното место, со што ќе се обезбедат неопходните хигиенско-технички услови. Ако истата не е целосно воспоставена, центарот за дневни услуги ја обезбедува од своја страна.

Пристапот до објектот треба да биде поплочен, асфалтиран и без архитектонски бариери за корисниците и за превозни средства.

Простории

Член 43

Центарот за дневен престој за стари лица треба да има: заеднички простории (дневна просторија, трпезарија, просторија за физикална терапија), простории за комуникација (влезови, холови, коридори-ходници), санитарно-хигиенски простории (санитарна просторија), административни простории и економско-технички простории (чајна кујна).

Во центарот за дневен престој за стари лица може да има и просторија за одржување на лична хигиена на корисниците - потстрижување и бричење и просторија за перење, сушење и пеглање облека.

Доколку во центарот за дневен престој за стари лица се обезбедува исхрана, треба да има дистрибутивна или сопствена кујна.

Во центарот треба да се постават јасни знаци кои ги означуваат итните излези во случај на пожар или друга вонредна состојба.

Подовите треба да се изработени од материјал кој е лесен за одржување, не се лизга, со помалку споеви.

Просториите треба да имаат прозорци, кои обезбедуваат природна светлина. Температурата во просториите треба да се одржува од 18 до 23 степени целзиусови. Центарот за дневен престој за стари лица обезбедува телефонска линија.

Просториите на центарот за дневен престој за стари лица по можност се наоѓаат на приземје. Ако просториите се наоѓаат на кат, тогаш скалилата треба да бидат со висина најмногу до 14см.

Во центарот за дневен престој за стари лица во кој се спроведуваат активности за активно стареење не мора да има просторија за физикална терапија, а може да има и други простории согласно програмата за давање на услугата

Заеднички простории

Член 44

Дневната просторија е со површина од најмалку 25м². Просторијата за трпезарија е со површина од најмалку 15м².

Дневната просторијата и просторијата за трпезарија може да претставуваат единствен простор од најмалку 30м².

Просторијата за физикална терапија, треба да биде димензионирана од најмалку 6м².

Доколку во центарот дневен престој за стари лица не е предвидена посебна просторија за физикална терапија на корисниците, дел од дневната просторија или некоја од посебните простории може да се приспособи за оваа намена.

Простории за комуникација

Член 45

Вратите во центарот дневен престој за стари лица треба да бидат без прагови и да бидат широки најмалку 90см.

Влезната врата треба да се отвора кон надвор.

Ходникот треба да овозможува лесен пристап до заедничките простории.

Во ходникот се вградуваат држачи за потпомогнато движење на височина од 90см од подот.

Санитарно-хигиенски простории

Член 46

Заедничките санитарно-хигиенски простории имаат:

- претпростор за миење раце на корисниците (мијалник) и по еден санитарен јазол одделно за машки и женски лица;
- простор за лична хигиена со туш кабина прилагодена на потребите на корисниците;

Во санитарно-хигиенските простории се вградуваат држачи на висина од 90см од подот.

Подовите и сидовите во санитарно-хигиенските простории треба да бидат обложени со керамички плочки.

Просторијата за одржување на лична хигиена на корисниците - потстрижување и бричење е димензионирана од најмалку 4м².

Во центарот за дневен престој за стари лица во кој се спроведуваат активности за активно стареење не треба да има простор за лична хигиена со туш кабина.“

Административни простории

Член 47

Во центарот за дневен престој за стари лица треба да има административна просторија димензионирана од најмалку 5м².

Економско-технички простории

Член 48

Во центарот за дневен престој за стари лица чајната кујна е димензионирана од најмалку 5м².

Центарот за дневен престој може да има дистрибутивна кујна димензионирана од најмалку 10м² или сопствена димензионирана од најмалку 15м².

Подовите и сидовите во сопствената кујна со прирачен магацин и дистрибутивната кујна се обложени со керамички плочки.

Просторијата за перење, сушење и пеглање облека треба да биде димензионирана од најмалку 4м².

Б. ОПРЕМА

Член 49

Опремата во центарот дневен престој за стари лица е изработена од материјал со заоблени рабови и лесен за одржување, и тоа:

- ходникот се опремува со закачалка, гардеробер, огласна табла и место за пошта;
- дневната просторија се опремува со најмалку три клуб маси, дванаесет клуб столици, витрина за чување на литература и други материјали за организирање на работни, културни и други активности, радио и ТВ приемник, компјутер;
- трпезаријата се опремува со најмалку три маси и дванаесет трпезариски столици;
- административната просторија се опремува со работна маса со столица, компјутер, печатар и административен орман;
- просторијата за одржување на лична хигиена на корисниците - потстрижување и бричење е опремена со столица, сидно огледало, полица, мијалник за раце, мијалник за коса и опрема за потстрижување и бричење.
- просторијата за перење, сушење и пеглање на облека за корисниците е опремена со машина за перење алишта од 5кг, даска, пегла и сушалка.

Член 50

Давател на услуга кој има дистрибутивна или сопствена кујна треба да има соодветна опрема, и тоа: мијалник, простор за подготовка на храна, опрема за готвење, шпорет, фрижидер, замрзнувач, прибор за јадење, полица или шкафчиња за складирање на намирници, и ситна опрема (плехови, тенџериња, чинии, лажици, вилушки, ножеви и др.), во количина која е соодветна за подготвување на оброците за корисниците.

Опремата во кујната треба да биде изработена од цврст и отпорен материјал кој не е подложен на корозија. Приборот за јадење треба да биде отпорен на механички, хемиски и термички оштетувања, да биде од растфрјат и лесен за одржување.

ајната кујна треба да е опремена со соодветна опрема, и тоа: мијалник, шпорет (решо), фрижидер и приборот кој треба да биде соодветен за послужување на чај, кафе, сок и слично.“

В. КАДРИ

Член 51

Центарот за дневен престој за стари лица треба да има најмалку едно стручно лице од следниве образовни профили: социјален работник, психолог или друго стручно лице од општествено-хуманистички науки со општа лиценца за вршење стручни работи во центар за социјални услуги и најмалку две лица негователи или геронто-помошници.

Геронто-помошник или неговател треба да ги исполнува нормативите и стандардите за давање на услугата, и тоа:

- да има здравствена способност за вршење на дејноста,

- да има најмалку основно образование,
- да не му е одземена или ограничена деловната способност,
- да не му е одземено вршењето на родителското право,
- да не му е изречена осуда за кривично дело со казна затвор над шест месеци,
- да не му е изречена забрана за вршење на должност, дејност и професија.

Центарот дневен престој за стари лица обезбедува едно лице за одржување на хигиена.

Во центарот дневен престој за стари лица може да се ангажираат и волонтери за реализација на дневните активности со корисниците.

Во центарот за дневен престој за стари лица кој спроведува активности за активно стареење треба да има едно стручно лице од следниве образовни профили: социјален работник, психолог или друго стручно лице од општествено-хуманистички науки со општа лиценца за вршење стручни работи кај други даватели на социјални услуги или во центар за социјални услуги и најмалку едно лице со средно образование, а не мора да има негователи или геронто-помошници

4. Центар за дневен престој за бездомни лица

Член 52

Во центарот за дневен престој за бездомни лица, услугата може да се дава најмногу за 30 корисници во еден објект, преку индивидуална или групна работа, при што во една група треба да има од осум до дванаесет корисници.

Во центарот за дневен престој од став 1 на овој член, услугата за бездомни лица може да се обезеди и до 24 часа.

Во центарот за дневен престој услугите се даваат и на членовите на семејството на корисникот.

Давателот на услугата од став 1 на овој член, може да дава и услуги за рехабилитација и реинтеграција на корисниците во центар за рехабилитација, доколку ги исполни нормативите и стандардите, кои се однесуваат на центар за рехабилитација, пропишани во членовите од 63 до 73 од овој правилник.

A. ПРОСТОР

Локација

Член 53

Центарот за дневен престој за бездомни лица, треба да е сместен во населено место или во близина на населено место, со развиени сообраќајни врски и друга инфраструктура.

Објектот на центарот за дневен престој за бездомни лица, треба да е приклучен на постоечката инфраструктура во населеното место, со што ќе се обезбедат неопходните хигиенско-технички услови. Ако истата не е целосно воспоставена, центарот ја обезбедува од своја страна.

Простории

Член 54

Центарот за дневен престој за бездомни лица, треба да има: заеднички простории (дневна просторија, трпезарија, спална соба), простории за комуникација (влезови, холови, коридори-ходници), санитарно-хигиенски простории (санитарни простории), административни простории и економско-

Доколку во центарот за дневен престој за бездомни лица се обезбедуваат услуги во врска со исхрана, треба да има дистрибутивна или сопствена кујна.

Центарот за дневен престој за бездомни лица, треба да има посебна просторија за стручна работа и работно-окупациона терапија доколку дава услуги за рехабилитација и реинтеграција на корисниците.

Во центарот треба да се постават јасни знаци кои ги означуваат итните излези во случај на пожар или друга вонредна состојба.

Подовите треба да се изработени од материјал кој е лесен за одржување.

Просториите треба да имаат прозорци, кои обезбедуваат природна светлина.

Температурата во просториите треба да се одржува од 18 до 23 степени целзиусови.

Центарот за дневен престој за бездомни лица обезбедува телефонска линија.

Заеднички простории

Член 55

Дневната просторија, трпезаријата и чајната кујна може да претставуваат една единствена просторија или да бидат во посебен простор димензиониран од најмалку 45м².

Просторијата за стручна работа и работно-окупациона терапија треба да е димензионирана од најмалку 15м².

Во центар за дневен престој за бездомни лица може да има просторија за спиење, димензионирана со најмалку 5м² по корисник.

Во центар за дневен престој за бездомни лица треба да има соба за изолација, димензионирана најмалку од 6м².

Простории за комуникација

Член 56

Влезот на објектот на центарот за дневен престој за бездомници треба да биде пристапен, со доволно широка влезна врата.

Ходниците треба да овозможат лесен и безбеден пристап до заедничките простории, со подови обложени од материјал кој не се лизга и е лесен за одржување

Санитарно-хигиенски простории

Член 57

Во санитарните простории подовите и сидовите треба да бидат обложени со керамички плочки и да имаат:

- претпростор за миење раце (мијалник) и по еден санитарен јазол, одделно за машки и женски лица; и
- одвоен санитарен јазол за вработените во центарот со претпростор за миење раце (мијалник) и санитарен јазол.

Во санитарните простории или во посебна санитарна просторија, треба да има туш кабина и бојлер за одржување на личната хигиена на корисниците.

Во центар за дневен престој на бездомни лица, треба да има просторија за одржување на лична хигиена на корисниците - потстрижување и бричење, димензионирана од најмалку 4м2.

Административни простории

Член 58

Во центарот за дневен престој на бездомни лица, треба да има административна просторија димензионирана од најмалку 6м2.

Економско-технички простории

Член 59

Во центарот за дневен престој за бездомни лица чајната кујна е димензионирана од најмалку 5м2.

Центарот за дневен престој може да има дистрибутивна кујна димензионирана од најмалку 10м2 или сопствена димензионирана од најмалку 15м2.

Во центар за дневен престој на бездомни лица просторијата за перење, сушење, пеглање и чување облека треба да биде димензионирана од најмалку 10м?.

Б. ОПРЕМА

Член 60

Дневната просторија треба да е опремена со гарнитура за седење, витрина, клуб маса, телевизор, радио апарат, компјутер и полици со дневен печат и книги.

Трпезаријата треба да се опреми со маса и столици, соодветно на бројот на корисниците.

Во спалната соба може да се сместат најмногу осум кревети кои можат да бидат и на спрат опремени со ќебиња, постелнина, пешкири и слично.

Просторијата за стручна работа и работно-окупациона терапија треба да е опремена со маси, столици, компјутери, сидна табла за маркери, флип-табла и друга нагледна опрема и материјали за најмалку десет корисници.

Просторијата за одржување на лична хигиена, потстрижување и бричење на корисници

- бездомни лица е опремена со столица, сидно огледало, полица, мијалник за коса и опрема за потстрижување и бричење.

Просторија за перење, сушење, пеглање и чување на облека на корисници - бездомни лица, треба да е опремена со машина за перење алишта од 5кг, даска, пегла, сушалка и орман.

Член 61

Давател на услуга кој има дистрибутивна или сопствена кујна треба да има соодветна опрема, и тоа: мијалник, простор за подготовка на храна, опрема за готвење, шпорет, фрижидер, замрзнувач, прибор за јадење, полици или шкафчиња за складирање на намирници, и ситна опрема (плехови, тенџериња, чинии, лажици, вилушки, ножеви и др.), во количина која е соодветна за подготвување на оброците за корисниците.

Опремата во кујната треба да биде изработена од цврст и отпорен материјал кој не е подложен на корозија.

Приборот за јадење треба да биде отпорен на механички, хемиски и термички оштетувања, да биде од растфрāj и лесен за одржување.

В. КАДРИ

Член 62

Центарот за дневен престој за бездомни лица, треба да ги има најмалку следниве стручни кадри со општа лиценца за вршење стручни работи во центар за социјални услуги: социјален работник

и психолог, како и најмалку едно лице работен терапевт / инструктор за стекнување животни и работни вештини.

Во центарот за дневен престој за бездомни лица треба да има лице за оддржување на хигиената.

Ако во центарот за дневен престој за бездомни лица се обезбедуваат услуги во врска со исхрана, треба да има и готвач.

Во центарот за дневен престој за бездомни лица може да се ангажираат и волонтери за реализација на дневни активности на корисниците.

5. Центар за рехабилитација и центар за ресоцијализација

Член 63

Во центарот за рехабилитација и центарот за ресоцијализација се даваат услуги за најмногу 24 корисници во еден објект, при што во една група треба да има најмногу до 12 корисника.

Во центарот став 1 на овој член, услугата за зависници од дрога се дава за лице кое постигнало апстиненција од дрога или е во метадонска програма, со стабилна здравствена состојба, со престој на корисникот од најмалку два часа во текот на работниот ден.

A. ПРОСТОР

Локација

Член 64

Центарот за рехабилитација и центарот за ресоцијализација, треба да е сместен во населено место или во близина на населено место со развиени сообраќајни врски и друга инфраструктура, со можност за користење на обезбеден јавен превоз.

Објектот на центарот за рехабилитација и центарот за ресоцијализација треба да е приклучен на постоечката инфраструктура во населеното место, со што ќе се обезбедат неопходните хигиенско-технички услови. Ако истата не е целосно воспоставена, центарот за дневни услуги ја обезбедува од своја страна.

До влезот на објектот треба да е овозможен непречен пристап за пешаци и возила.

Простории

Член 65

Центарот за рехабилитација и центарот за ресоцијализација треба да има дневна просторија, просторија за стручна работа со корисници и нивните семејства, просторија за работно-окупациона терапија), простории за комуникација (влезови, холови, коридори- ходници), санитарно-хигиенски простории, административни простории и економско- технички простории (чајна кујна).

Во центарот за рехабилитација и центарот за ресоцијализација треба да се постават јасни знаци кои ги означуваат итните излези во случај на пожар или друга вонредна состојба.

Просториите треба да имаат прозорци, кои обезбедуваат природна светлина. Температурата во просториите треба да се одржува од 18 до 23 степени целзиусови.

Центарот за рехабилитација и центарот за ресоцијализација обезбедува телефонска линија.

Заеднички простории

Член 66

Дневната просторија треба да претставува единствена просторија димензионирана од најмалку 20м².

Центарот за рехабилитација и центрот за ресоцијализација, треба да располага и со просторија за стручна работа со корисници и нивните семејства и просторија за работно- окупациона терапија.

Просторијата за стручна работа со корисници и нивните семејства, треба да биде оспособена за индивидуална, семејна и групна терапија, советување и едукација и да претставува единствена просторија димензионирана со најмалку 1м² по корисник, но не помала од 15 м².

Просторијата за работно-окупациона терапија на корисниците треба да биде оспособена за работа со една група на корисници, димензионирана со најмалку 1м² по корисник, но да не биде помала од 15м².

Во заедничките простории подот треба да е оптимално топлоотно изолиран, а завршната подна облога треба да е еластична, помонолитна, со малку споеви, заради лесно чистење и дезинфекција.

Простории за комуникација

Член 67

Влезот на објектот на центарот за рехабилитација и центарот за ресоцијализација треба да биде пристапен, со доволно широка влезна врата.

Ходниците треба да овозможат лесен и безбеден пристап до заедничките простории и се димензионираат со минимална широчина од 1,2м, со подови обложени од материјал кој не се лизга и е лесен за одржување.

Просторот за гардероба треба да ги поврзува просториите со влезниот хол. Во услови кога влезниот хол е димензиониран за да ја обезбедува и оваа функција, не треба да има физички одделен простор за оваа намена.

Санитарно-хигиенски простории

Член 68

Во санитарните простории подовите и сидовите треба да бидат обложени со керамички плочки и да имаат претпростор за миене раце (мијалник) и по една санитарен јазол одделно за машки и женски лица.

Административни простории

Член 69

Во центарот за рехабилитација и центарот за ресоцијализација, треба да има една административна просторија за стручниот кадар, во која се чува службената документација, димензионирана од најмалку 5 м².

Економско-технички простории

Член 70

Во центарот за рехабилитација и центарот за ресоцијализација треба да има чајна кујна, димензионирана од најмалку 5м².

Б. ОПРЕМА

Член 71

Центарот за рехабилитација и центарот за ресоцијализација, треба да располага со опрема која е лесна за одржување, и тоа:

- во дневната просторија треба да има гарнитура за седење, клуб маса, ДВД, телевизор, полица со книги;
- во просторијата за стручна работа со корисниците и нивните семејства треба да има биро со столица, дванаесет столици со вградена подлога за пишување, сидна табла за маркери, флип-табла и друга нагледна опрема;

- просторијата за работно-окупациона терапија на корисниците, треба да биде опремена со голема маса со димензии 3м x 1,50 м и 12 столици, орман за чување на работниот материјал, компјутери и друг нагледен материјал;

- административната просторија треба да биде опремена со работна маса, столици, компјутер, печатар и орман за чување на службената документација.

Член 72

Чајната кујна треба да има соодветна опрема, и тоа: мијалник, опрема за готвење, шпорет, фрижидер, замрзнувач и ситна опрема.

Приборот во кујната треба да биде соодветен за послужување на чај, кафе, сок и слично.

В. КАДРИ

Член 73

Центарот за рехабилитација и центарот за ресоцијализација треба да има најмалку две стручни лица од следниве образовни профили: социјален работник, психолог или друго стручно лице од општествено-хуманистички науки со општа лиценца за вршење стручни работи кај други даватели на социјални услуги или во центар за социјални услуги.

Центарот за рехабилитација и центарот за ресоцијализација може да ангажира и друг стручен кадар согласно Програмата за работа на давателот на услугата.

Во центарот за рехабилитација и центарот за ресоцијализација може да се ангажираат и волонтери-поранешни корисници со успешно помината рехабилитација, односно ресоцијализација за реализација на дневни активности на корисниците.

Во центарот за рехабилитација и центарот за ресоцијализација треба да има обезбедено лице за чистење на просториите.

III. ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 74

Со влегувањето во сила на овој правилник, прастанува да важи Правилникот за нормативи и стандарди за основање и започнување со работа на установи за социјална заштита дневен центар за лица со интелектуална или телесна попреченост („Службен весник на Република Македонија“ бр.110/06), Правилник за нормативите и стандардите за основање и започнување со работа на установи за социјална заштита дневен центар за улични деца-деца на улица („Службен весник на Република Македонија“ бр.33/07) и Правилникот за нормативите и стандардите за основање и започнување со работа на установи за социјална заштита дневен центар за лица кои употребуваат, односно злоупотребуваат дроги и други психотропни супстанции улица („Службен весник на Република Македонија“ бр.33/07).

Член 75

Овој правилник влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Северна Македонија“.

Бр. 10-3640/1	Заменик на министер за
3 јуни 2020 година	труд и социјална политика,
Скопје	Ѓонул Бајрактар, с.р.